

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

4. november 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets grundnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et finansieringsinstrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde, KOM(2004) 629 final.

GRUNDNOTAT

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	400.E.2
CC:		Bilag:	
Fra:	Udenrigsministeriet.	Dato:	4. november 2004
Emne:	Grundnotat om Kommissionens forslag til et finansieringsinstrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde.		

Forslag til Europa Parlamentets og Rådets forordning om et finansieringsinstrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde.

Dok. Kom (2004) 629 final.

1. Generelt.

Kommissionen har fremlagt forslag til Europa Parlamentets og Rådets forordning om et finansieringsinstrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde. Forslaget er et af de nye finansielle instrumenter for Fællesskabets eksterne assistance under EU-budgettets part 4 om eksterne relationer som led i de finansielle perspektiver for EU fra 2007 og frem.

Forslaget omfatter såvel udviklingssamarbejde som økonomisk samarbejde. Det er derfor fremsat med hjemmel i TEF art. 179 og art. 181 A (2). For Rådets vedkommende vil forslaget skulle vedtages med kvalificeret flertal.

Forslaget har endnu ikke været substansbehandlet i Rådet.

2. Forordningsforslagets indhold.

Som led i den foreslåede forenkling af samarbejdsinstrumenter på det eksterne område under EU-budgettets part 4 foreslås det, at forordningen som et af seks instrumenter skal være grundlag for Fællesskabets udviklingssamarbejde og for økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande. Kommissionen har herud over fremlagt forslag om et førtiltrædelsesinstrument, om et naboskabsinstrument samt om et stabilitetsinstrument. Den legale basis for humanitær bistand og for makrofinansiel bistand foreslås opretholdt efter de gældende retningslinier.

a. Geografisk dækning.

Samarbejdet under forordningen foreslås at omfatte alle lande, territorier og regioner i verden med undtagelse af EU-medlemslandene, de oversøiske lande og terri-

torier (OLT), der er omtalt i TEF art. 182-188, lande der er berettigede til førtiltrædelsesbistand samt lande, der vil være omfattet af det nye europæiske nabo- og partnerskabsinstrument. Samarbejdet under forordningen må således forudses at omfatte udviklingslandene i Afrika, Karibien og Stillehavet (AVS-landene), Mellemøstlande (Irak, Golf staterne, Yemen og Iran), landene i Latinamerika, landene i Asien herunder Central Asien, OECD-lande og ikke EU medlemslande, der ikke er omfattet af andre forordninger.

b. Anvendelsesområde.

Det foreslåede anvendelsesområdet er bredt. Bl.a. udviklingssamarbejde, politisk dialog, migration, forskning og kulturelt samarbejde. Sammenhæng mellem de forskellige eksterne aktioner og Fællesskabets politikker skal efter forslaget sikres og fornøden koordinering mellem Fællesskabet og medlemslandene skal finde sted. Det anføres endvidere i forslaget, at da EU er baseret på værdierne i respekt for menneskelig værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincipper og respekt for menneskerettigheder skal disse værdier søges fremmet i partnerlandene gennem dialog og samarbejde. Rådet og Kommissionens fælles erklæring fra 10. november 2000 om fællesskabets udviklingspolitik skal efter forslaget angive rammerne for Fællesskabets udviklingspolitik.

c. Procedure.

Fornøden programmering forudses baseret enten geografisk eller tematisk. Strategidokumenter forudses udarbejdet. Supplerende forslag på over 15 mio. EURO forudses behandlet i en forvaltningskomité.

d. Samarbejdspartnere.

Der foreslås en bred kreds af samarbejdspartnere. Bl.a. samarbejdslande og regioner, kommuner, internationale organisationer og ikke statslige organisationer (NGO). Der åbnes mulighed for samfinansiering bl.a. med EU-medlemslande, andre donorlande, internationale organisationer, private firmaer og ikke statslige organisationer (NGO). Mulighed for afbinding af kontraktstilbud indgår i forslaget. Alle aftaler skal indeholde bestemmelser om sikring af Fællesskabets finansielle interesser herunder især mod svig, korruption mv.

e. Suspensionsmulighed.

I forordningsforslaget åbnes der op for muligheden for ved beslutning med kvalificeret flertal, i Rådet at træffe beslutning om suspension af samarbejdet i tilfælde af manglende overholdelse af de grundlæggende generelle principper i forordningsforslaget.

f. Finansiell ramme.

Det finansielle referencebeløb for forordningsforslaget er 44 229 millioner Euro i perioden 2007-2013 heraf 23 572 millioner Euro til udviklingslandene i Afrika, Karibien og Stillehavet (AVS-landene). I den finansielle ramme foreslår Kommissionen således indbudgettering af Den Europæiske Udviklingsfond i EU's budget.

Det foreslås, at forordningen skal gælde fra den 1. januar 2007.

En lang række forordninger foreslås ophævet som konsekvens af den nye brede forordning. Bl.a. forordningerne om indsatsen mod fattigdomsrelaterede sygdomme.

me (HIV/AIDS, tuberkulose og malaria), om reproduktiv sundhed, om miljøaspektet i udviklingssamarbejdet, om tropiske skove, om menneskerettigheder og demokrati, om ligestilling, om decentraliseret samarbejde, om samarbejdet med NGO'er, om fødevarebistand, om udviklingssamarbejdet med Sydafrika, om samarbejdet med udviklingslandene i Asien og Latinamerika (ALA), om hjemstedsfordrevne i Latinamerika og Asien samt om rehabilitering og genopbygning.

3. Nærheds og proportionalitetsprincippet.

Overvejelser herom er ikke relevante i denne sammenhæng.

4. Høring.

Forordningsforslagene om de finansielle instrumenter har været sendt til udtalelse hos flere NGO'er.

Den danske EU-NGO platform har oplyst ikke endnu at have udarbejdet et samlet svar.

Røde Kors har gennem EU-plattformen tilkendegivet, at det er problematisk, at der ikke længere er nogen reference til Menneskerettigheder. Hvert instrument har retningslinjer, men det er ikke klart hvilke sektorer og geografiske områder, der er omfattet. Det skal være et krav at disse skal være meget specifikke både mht. sektor og geografi for derigennem at sikre, at der stadig bruges penge på fattigdomsreduktion og ikke kun på sikkerhed og terrorisme. Der gøres i høringssvaret opmærksom på at Europa Parlamentet fremover får en svagere rolle ift. hvor og hvordan EU skal støtte. Det kan gøre det svært for NGO'er at få indflydelse på prioriteterne, da det er svært at lobbye overfor Kommissionen.

Mellempfolkeligt Samvirke har oplyst at have drøftet forslagene sammen med partnere i netværket Eurostep. Resultatet af drøftelserne er udmøntet i et notat, der er fremsendt som MS's svar i høringen. Notatet har titlen ” Briefing on the Draft Regulation on Development Co-operation and Economic Co-operation. A blank cheque for the European Commission? (September 2004)”.

Det anføres i notatet, at Eurosteps bemærkninger er baseret på et foreløbigt udkast til forordningsforslaget. Eurostep opfordrer Europa Parlamentet til at forkaste forordningsforslaget. Eurostep anfører, at hovedproblemerne er, at der ikke længere vil være en identificerbar EU udviklingspolitik. At forordningsforslagene vil gøre indgreb i Europa Parlamentets magt. At forordningsforslagene strider mod EU forfatningstraktaten og underminerer dens troværdighed. At forordningsforslagene bringer bestræbelserne på at forstærke Europas bidrag til opfyldelse af årtusindemålsætningen (MDG) i fare.

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

En reform af EU's finansielle perspektiver og finansieringssystem vil kunne have betydelige statsfinansielle konsekvenser, afhængig af den endelige indretning af finansieringssystemet samt størrelsen og sammensætningen af udgifterne på EU's budget. Mere konkrete skøn vil således forudsætte større klarhed over forhandlingernes mulige udfald.

6. Tidligere forelæggelse for Folketinget

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Udenrigsministeriet